

Thing — naturligtvis har anseet det for ønskeligt, at der snarest muligt blev truffet de fornødne Foranstaltninger til, at der i Hertugdømmerne med Hensyn til Pasvæsenet kom til at gjælde de samme Bestemmelser, som Rigsdagen maatte vedtage, som jeg haaber, i Overeensstemmelse med Regjeringens Udcast, og jeg har grundet Anledning til at troe, at disse Forandringer kun i en særdeles kort Tid ville lade vente paa sig.

S. Sager: De, som visse en meget udstrakt Pasfrihed, troer jeg ville saae deres Ønsker opfyldte ved denne Lov. Nagtet den er indskrænket til at gjælde for de Landes Beboere, med Hensyn til hvilke Gjenfidsighed indtræder, vil den sikkert faae en lang videre Udstrækning. Lad os forudsætte, at en Svensker, Normand eller Engländer kommer fra Sydgrensen, melder sig og affordres Pas, saa er Sagen i sin Orden, naar han siger: Jeg er hjemmehørende, der og der; han kan altsaa ikke kræves Pas, men naar et andet Lands Undersaat afgiver en lignende Erklæring, idet han f. Ex. siger: Jeg er en Svensker, vil man saa kunne anstille en Undersøgelse, om dette hans Udsagn er sandt eller ikke? Dersom man ikke anstiller denne Undersøgelse, og jeg har den Tro, at den ikke vil kunne anstilles, saa maa i de allerfleste Tilfælde en fuldstændig Pasfrihed indtræde. Saaledes er det, hvis jeg ikke feiler, ogsaa gaaet i England, som er blevet nævnt her; jeg troer idetmindste, at der for etindeel Aar tilbage ikke var fuldstændig Pasfrihed, men det hed, at en engelsk Undersaat ikke behøvede at have Pas, og paa den Maade var der Mange, som meldte sig som Englændere, og naar der ikke var nogen særegen Grund til at betvivle deres Udsagn, eller naar vedkommende Person ikke fremtraadte under mistænkelige Omstændigheder, saa lod man ham passere, og kun naar det Mødsatte var Tilfældet, kom han ikke ind i Landet. Efter al Sandsynlighed vil det gaae paa samme Maade her; det vil være saa godt som umuligt, altid at anstille den Undersøgelse, som vilde kræves, og altsaa bliver der i de fleste Tilfælde Pasfrihed indført; det vil da navnlig skee, dersom det Forslag, som Rigsdags-

manden for Holbæk Amts 5te Valgkreds (E. Rimestad) har bebudet, blev antaget; thi jeg troer ikke, han sagde: kommer fra „og“ hjemmehørende, men: „eller“ hjemmehørende; det bliver altsaa en meget betydelig Udvidelse af den Frihed, Loven har givet. Men netop paa Grund af denne Frihed, som i mine Tanker er saa overordentlig stor, maade vi vel vogte os for at blande andre Foranstaltninger ind i denne Lov. Det er, saa forekommer det mig, saa klart udtalt af den høitærede Justitsminister, at denne Lov slet ikke har Noget at gjøre med Forordningen af 10de December 1828, som er givet i et andet Niemed, og som har gaaet andre Foranstaltninger for Die end dem, der gjælder med Hensyn til Pasvæsenet.

Jeg troer, at det ærede Medlem, som reiste denne Forhandling, og tildeels ogsaa Medlemmer, som paa et andet Sted have reist Forhandlingerne om dette Spørgsmaal, stadig have haad den Erklæring, det Forslag, der er fremkommet fra Byfogden i Helsingør, for Die og derimod ikke ret seet i Loven og Lovens Motiver; de Herrer vilde Pag. 10 i Motiverne til det foreliggende Lovudkast kunne læse en klar og bestemt Udtalelse af, hvad der ogsaa idag er gjentaget af den høitærede Justitsminister, at de Haandværksvende, som komme til Landet og ere hjemmehørende i Udlandet, med Hensyn til Pasfrihed ere væsentlig stillede paa lige Fod med indenlandske Haandværksvende; men nu vil jeg spørge Enhver, om man vil forlange, at en fremmed Haandværksvend skal stilles gunstigere end Landets Haandværksvende? Det kan man fornødtigtvis ikke forlange. Jeg troer, at der er Mange her i Forsamlingen, der kunne bevidne, at det i høieste Grad vilde være farligt, uden videre Undersøgelse at høre Forordningen af 10de December 1828. Denne omflakkende Mængde af Haandværksvende er ofte en Landeplage, den er ofte en Stræk for Befolkningen, og det er ofte umuligt at faae fat paa dem og faae dem afstraffede, naar de gjøre sig skyldige i Løsgangeri eller Betleri, da Tilbøieligheden til at angive dem derfor ikke er stor; der er tværtimod i saa Henseende en stor Tilbageholdenhed, og derfor er Faren større. Det er meget muligt, at der er Grund til at